

Enschede 9 juli 2025

Aan de fracties van de politieke partijen in de gemeenteraad van Enschede.

Betreft: Begeleidend schrijven bij de adviezen van het Seniorenplatform Enschede

Geachte raadsleden en /of leden van programmacommissie.

Graag bieden wij u hierbij de adviezen aan van het Seniorenplatform Enschede. Deze adviezen zijn opgesteld op basis van de signalen, zorgen en suggesties die naar voren zijn gebracht tijdens onze bijeenkomsten op 7 mei en 5 juni jl., waarbij vertegenwoordigers van diverse organisaties en betrokken senioren aanwezig waren. Bij de bijeenkomst van 5 juni mochten wij bovendien met waardering vaststellen dat vertegenwoordigers van de meeste politieke partijen in Enschede acte de présence gaven.

Het Seniorenplatform vraagt in alle ernst uw aandacht voor de gevolgen die gemeentelijke besluiten kunnen hebben voor oudere inwoners van onze stad. Velen van hen leven met beperkte financiële middelen, hebben te maken met toenemende zorgvragen en zijn afhankelijk van toegankelijke voorzieningen in hun eigen leefomgeving. Bezuinigingen of beleidswijzigingen die deze kwetsbare groep treffen, kunnen diep ingrijpen in hun dagelijks bestaan.

Wij doen dan ook een **klemmend beroep op u** om bij uw politieke afwegingen en beleidsbesluiten oog te houden voor de positie van senioren, en hen zoveel mogelijk te ontzien. Dit is geen pleidooi voor een uitzonderingspositie, maar een oproep tot menselijkheid, zorgvuldigheid en toekomstgerichte solidariteit.

Het Seniorenplatform Enschede staat altijd open voor een nadere toelichting op onze adviezen en gaat graag met u in gesprek over de kansen en knelpunten die wij signaleren. Samen kunnen we werken aan een stad waarin ouderen volwaardig kunnen blijven meedoen en zich gezien en gesteund voelen.

Met vriendelijke groet,
Namens het Seniorenplatform Enschede,

Dick Boer
Voorzitter Seniorenplatform Enschede
✉ info@seniorenplatformenschede.nl
🌐 www.seniorenplatformenschede.nl

Blz. 1:

De adviezen, definitief vastgesteld in de vergadering van 9 juli 2025

**Voorstellen van het seniorenplatform Enschede voor opname in het
verkiezingsprogramma.**

Op de volgende pagina's worden deze voorstellen toegelicht.

Eerste voorstel:

Zie uitgebreide toelichting op pagina 4.

"Onze partij zet zich in voor de ontwikkeling van een integrale ouderennota voor de gemeente Enschede. Deze nota moet in samenspraak met ouderen worden opgesteld en richt zich op het bevorderen van gezond ouder worden, het tegengaan van eenzaamheid, het vergroten van woon- en leef comfort en het stimuleren van actieve participatie van ouderen in de samenleving."

Tweede voorstel:

Zie uitgebreide toelichting op pagina 5.

"Onze partij wil dat de gemeente Enschede een proactieve en toegankelijke informatieverstrekker wordt. In plaats van een doolhof van regelingen willen wij één helder aanspreekpunt voor inwoners, waar zij terecht kunnen voor persoonlijk advies en hulp bij het aanvragen van voorzieningen en kwijtscheldingen. De gemeente moet hierin proactief optreden: begrijpelijke communicatie, huisbezoeken waar nodig en samenwerking met wijkteams, huisartsen en maatschappelijke organisaties."

Derde voorstel:

Zie uitgebreide toelichting op pagina 6.

"Onze partij zet zich in voor een toegankelijke en inclusieve stad, waarin mensen oud kunnen worden in hun eigen buurt. We willen investeren in voldoende betaalbare, aanpasbare woningen in gemengde wijken, met zorg, winkels en openbaar vervoer op loopafstand. Als senioren voor een andere woonvorm kiezen zoals Hof Enschede, biedt de gemeente hulp om dat te realiseren. De openbare ruimte moet drempelvrij zijn en ook plekken zoals het NS-station moeten toegankelijk worden voor iedereen. Ouderen wonen wat ons betreft niet apart, maar samen met jongere generaties in levendige buurten."

Blz. 2:

De adviezen, definitief vastgesteld in de vergadering van 9 juli 2025

Vierde voorstel:

Zie uitgebreide toelichting op pagina 7.

"Onze partij wil dat inwoners van Enschede toegang houden tot goede, toegankelijke eerstelijnszorg met voldoende huisartsen in de buurt. Daarnaast pleiten wij voor één herkenbaar en laagdrempelig informatiepunt waar mensen terecht kunnen voor al hun vragen over zorg, ondersteuning en voorzieningen. Wij willen de rol van casemanagers versterken, zodat mensen begeleiding krijgen bij complexe zorgsituaties. Mantelzorgers verdienen daarbij extra aandacht, met tijdige begeleiding, ondersteuning en respijtzorg."

Vijfde voorstel:

Zie uitgebreide toelichting op pagina 8:

"Onze partij maakt van het bestrijden van eenzaamheid onder ouderen een speerpunt. We willen bestaande ontmoetingsplekken in de stad behouden en versterken, investeren in een goed vindbare en actuele activiteitenkalender en de inzet van seniorenvoorlichters en vrijwilligers ondersteunen. Vrijwilligerswerk zien wij als een win-winsituatie: het verbindt mensen, geeft structuur en voorkomt sociaal isolement. Samen bouwen we aan een betrokken stad waar niemand er alleen voor staat."

Zesde voorstel:

Zie uitgebreide toelichting op pagina 9.

Zesde voorstel van het Seniorenplatform Enschede voor opname in het verkiezingsprogramma:
"Onze partij wil dat de gemeente Enschede actief investeert in extra menskracht voor ouderenhulp, met inzet van mensen in re-integratietrajecten, maatschappelijke diensttijd, vrijwilligers, actieve ouderen en bewoners van asielzoekerscentra — mits dit zorgvuldig gebeurt en zonder verdringing van betaalde banen. Door deze inzet goed te organiseren en te begeleiden, ontstaat er winst voor iedereen: ouderen krijgen ondersteuning, deelnemers doen zinvolle ervaring op, en de sociale samenhang in buurten groeit."

Eerste voorstel van het seniorenplatform Enschede voor het verkiezingsprogramma:

“Naar een structureel ouderenbeleid in Enschede.”

Aanleiding:

Enschede vergrijst in een gestaag tempo. Het aandeel 65-plussers groeit, en daarmee ook de vraag naar passende huisvesting, toegankelijke zorg, sociale veiligheid en zingeving. Tegelijkertijd is het ouderenbeleid in Enschede momenteel versnipperd over verschillende beleidsvelden en dus ook verschillende wethouders. **Er is geen** integrale visie: een expliciete ouderennota of strategisch ouderenbeleid ontbreekt.

Een rol voor de gemeente:

Een goed ouderenbeleid is geen luxe, maar een noodzaak in een stad waar bijna één op de vijf inwoners ouder is dan 65 jaar. Het is een kans om ouderen niet alleen te ondersteunen, maar ook te versterken. Door dit onderwerp een prominente plek te geven in het verkiezingsprogramma, kiest uw partij voor een inclusieve en toekomstbestendige stad.

Waarom een ouderennota noodzakelijk is:

De levensfase na het pensioen is niet alleen langer geworden, maar ook diverser. Ouderen zijn niet alleen zorgontvangers, maar ook mantelzorgers, vrijwilligers, oppassers en actieve burgers. Toch worden zij vaak slechts benaderd vanuit het perspectief van kwetsbaarheid. Dat doet geen recht aan hun bijdrage en behoeftes.

Een ouderennota stelt de gemeente in staat om:

- **Beleid te coördineren:** zorg, wonen, mobiliteit, welzijn en participatie in samenhang te benaderen.
- **Gericht te anticiperen:** op trends zoals eenzaamheid, digitalisering, mantelzorgdruk en woningnood.
- **Lokaal maatwerk te leveren:** aansluitend bij de kracht en behoeften van Enschedese ouderen.
- **Participatie structureel te borgen:** ouderen actief te betrekken bij beleid dat hen raakt.

Eerste voorstel van het seniorenplatform Enschede voor opname in het verkiezingsprogramma:

“Onze partij zet zich in voor de ontwikkeling van een integrale ouderennota voor de gemeente Enschede. Deze nota moet in samenspraak met ouderen worden opgesteld en richt zich op het bevorderen van gezond ouder worden, het tegengaan van eenzaamheid, het vergroten van woon- en leefcomfort en het stimuleren van actieve participatie van ouderen in de samenleving.”

Tweede voorstel van het seniorenplatform Enschede voor het verkiezingsprogramma:

“Duidelijke en toegankelijke ondersteuning voor iedereen.”

Aanleiding:

Veel inwoners van Enschede — en in het bijzonder ouderen, mantelzorgers en mensen met een laag inkomen — ervaren de wirwar van gemeentelijke en landelijke regelingen als ondoorzichtig. Er bestaan talloze voorzieningen, van energietoelagen en Wmo-ondersteuning tot zorgindicaties en minimaregelingen, maar lang niet iedereen weet wat er bestaat, waar men recht op heeft of hoe men het kan aanvragen.

Een rol voor de gemeente:

Toegang tot hulp en ondersteuning mag niet afhangen van digitale vaardigheden, taalvaardigheid of sociaal netwerk. Een gemeente die zorgt dat haar inwoners weten waar ze recht op hebben — en daarbij proactief helpt — bouwt aan vertrouwen, bestaanszekerheid en sociale rechtvaardigheid.

De noodzaak van een actieve gemeente:

Informatie is niet voor iedereen vanzelfsprekend toegankelijk. Digitale loketten zijn niet altijd gebruiksvriendelijk, telefonische wachttijden zijn lang, en het taalgebruik in brieven is vaak ingewikkeld. Daardoor vallen juist de mensen die hulp het hardst nodig hebben regelmatig buiten de boot.

De gemeente moet daarom niet afwachten, maar actief benaderen en ondersteunen.

Tweede voorstel van het seniorenplatform Enschede voor opname in het verkiezingsprogramma:

“Onze partij wil dat de gemeente Enschede een proactieve en toegankelijke informatieverstrekker wordt. In plaats van een doolhof van regelingen willen wij één helder aanspreekpunt voor inwoners, waar zij terecht kunnen voor persoonlijk advies en hulp bij het aanvragen van voorzieningen en kwijtscheldingen. De gemeente moet hierin proactief optreden: begrijpelijke communicatie, huisbezoeken waar nodig en samenwerking met wijkteams, huisartsen en maatschappelijke organisaties.”

Aanvullende aanbevelingen:

- Investeer in **laagdrempelige loketten** in de wijk, ook fysiek.
- Maak brieven en websites begrijpelijk met **klare taal**.
- Biedt standaard hulp aan bij het **invullen van formulieren**, ook digitaal.
- Train ambtenaren in **signaalherkenning** en menselijke benadering.
- Werk samen met **vrijwilligersorganisaties** en **sleutelfiguren in buurten**.

Derde voorstel van het seniorenplatform Enschede voor het verkiezingsprogramma:

“Toegankelijk en inclusief wonen voor alle generaties”.

Aanleiding:

Een groeiende groep Enschedese inwoners — waaronder veel ouderen — zoekt een betaalbare woning die toekomstbestendig is: gelijkvloers, met de mogelijkheid tot aanpassingen en gelegen in een toegankelijke, levendige buurt. De vraag is groter dan het aanbod. Tegelijkertijd zijn veel woonwijken, winkels en openbare voorzieningen nog onvoldoende ingericht op mensen met een mobiliteitsbeperking. Ook ontbreken er vaak basisvoorzieningen zoals zorg, OV en winkels in de directe omgeving.

Een rol voor de gemeente:

Toegankelijkheid is geen luxe, maar een randvoorwaarde voor gelijke kansen en zelfstandig wonen. Een inclusieve inrichting van stad en wijken maakt Enschede leefbaar — niet alleen voor ouderen, maar voor iedereen.

Wat is nodig?

Een inclusieve stad vraagt om meer dan alleen woningen — het gaat ook om de omgeving waarin mensen wonen. Dat betekent:

- **Voldoende betaalbare en aanpasbare (sociale) woningen** verspreid over de stad.
- **Toegankelijke voorzieningen in de wijk:** zorg, winkels, ontmoetingsplekken en openbaar vervoer.
- **Een goed ingerichte openbare ruimte:** geen drempels in winkels, goede stoepen, voldoende rustplekken, veilige oversteken.
- **Toegankelijke vervoersknooppunten:** waar opstapplaatsen van bussen vaak prima zijn, blijven plekken als het NS-station lastig te bereiken.
- **Gemengde buurten** waar jong en oud samenleven en elkaar versterken. Dus geen aparte ouderenwijken.

Derde voorstel van het seniorenplatform Enschede voor opname in het verkiezingsprogramma:

"Onze partij zet zich in voor een toegankelijke en inclusieve stad, waarin mensen oud kunnen worden in hun eigen buurt. We willen investeren in voldoende betaalbare, aanpasbare woningen in gemengde wijken, met zorg, winkels en openbaar vervoer op loopafstand. Als senioren voor een andere woonvorm kiezen zoals Hof Enschede, biedt de gemeente hulp om dat te realiseren. De openbare ruimte moet drempelvrij zijn en ook plekken zoals het NS-station moeten toegankelijk worden voor iedereen. Ouderen wonen wat ons betreft niet apart, maar samen met jongere generaties in levendige buurten."

Vierde voorstel van het seniorenplatform voor het verkiezingsprogramma:

Blz. 6:

De adviezen, definitief vastgesteld in de vergadering van 9 juli 2025

“Zorg en ondersteuning dichtbij, begrijpelijk en op tijd geregeld.”

Aanleiding:

Goede zorg begint dichtbij huis. De huisarts speelt hierin een sleutelrol als eerste aanspreekpunt en gids in de zorg. Maar in Enschede staat de toegankelijkheid van huisartsenpraktijken onder druk, mede door personeelskrapte en een toenemende zorgvraag bij ouderen en mensen met chronische aandoeningen.

Tegelijkertijd vinden veel inwoners het moeilijk om hun weg te vinden in het zorglandschap. Vragen over Wmo, langdurige zorg, mantelzorgondersteuning of welzijn worden versnipperd aangeboden. Juist voor mensen die kwetsbaar zijn of geen netwerk hebben, is dat een groot probleem.

Een rol voor de gemeente:

Goede zorg is niet alleen een kwestie van aanbod, maar ook van overzicht en menselijke benadering. Door zorg en ondersteuning beter te organiseren, bouwen we aan een veerkrachtige samenleving waarin inwoners zich gezien en geholpen voelen — op tijd, dichtbij en begrijpelijk.

Wat is nodig?

Een toekomstbestendig zorgbeleid vraagt om:

- **Voldoende huisartsen in alle wijken**, ook in de toekomst.
- Een **centrale, toegankelijke plek** waar inwoners terecht kunnen met vragen over zorg, welzijn en ondersteuning.
- Een structurele rol voor **casemanagers of zorgregisseurs** die mensen helpen hun weg te vinden in complexe zorgsituaties.
- **Ondersteuning en begeleiding van mantelzorgers**, zodat zij niet overbelast raken en tijdig hulp krijgen.

Vierde voorstel van het seniorenplatform Enschede voor opname in het verkiezingsprogramma:

"Onze partij wil dat inwoners van Enschede toegang houden tot goede, toegankelijke eerstelijnszorg met voldoende huisartsen in de buurt. Daarnaast pleiten wij voor één herkenbaar en laagdrempelig informatiepunt waar mensen terecht kunnen voor al hun vragen over zorg, ondersteuning en voorzieningen. Wij willen de rol van casemanagers versterken, zodat mensen begeleiding krijgen bij complexe zorgsituaties. Mantelzorgers verdienen daarbij extra aandacht, met tijdige begeleiding, ondersteuning en respijtzorg."

Vijfde voorstel van het seniorenplatform Enschede voor het verkiezingsprogramma:

Blz. 7:

De adviezen, definitief vastgesteld in de vergadering van 9 juli 2025

“Aanpak van eenzaamheid onder ouderen – verbinden, ondersteunen en activeren.”

Aanleiding:

Eenzaamheid onder ouderen is een groeiend maatschappelijk vraagstuk, ook in Enschede. Voor veel ouderen geldt dat het sociale netwerk kleiner wordt, terwijl mobiliteit en gezondheid afnemen. Tegelijkertijd zijn er in onze stad tal van bestaande ontmoetingsplekken en initiatieven die het verschil kunnen maken: van sportverenigingen en kerken tot buurthuizen en vrijwilligersorganisaties. Deze voorzieningen verdienen actieve ondersteuning.

Een rol voor de gemeente:

Eenzaamheid laat zich niet oplossen met één maatregel, maar vraagt om een stevige sociale infrastructuur, gedragen door inwoners én gemeente. Door te investeren in de kracht van ontmoeting, voorkom je dure zorg én bevorder je welzijn en gemeenschapszin.

Wat is nodig?

De gemeente kan een sleutelrol spelen in het **voorkómen en/of verminderen van eenzaamheid**, door te investeren in:

- **Behoud en ondersteuning van bestaande ontmoetingsplekken** zoals sportverenigingen, NIVON, kerken, moskeeën, speeltuinen, en wijk- en buurthuizen.
- Een **actuele, toegankelijke databank van activiteiten**, zodat ouderen weten waar ze terecht kunnen.
- **Versterking van de rol van seniorenvoorlichters** en organisaties zoals Stichting 55+.
- **Stimuleren van vrijwilligerswerk**, waarbij ouderen worden betrokken als actieve deelnemers én als ondersteuners — een win-winsituatie die zowel bijdraagt aan zingeving als aan het tegengaan van eenzaamheid.

Vijfde voorstel van het seniorenplatform Enschede voor opname in het verkiezingsprogramma:

"Onze partij maakt van het bestrijden van eenzaamheid onder ouderen een speerpunt. We willen bestaande ontmoetingsplekken in de stad behouden en versterken, investeren in een goed vindbare en actuele activiteitenkalender en de inzet van seniorenvoorlichters en vrijwilligers ondersteunen. Vrijwilligerswerk zien wij als een win-winsituatie: het verbindt mensen, geeft structuur en voorkomt sociaal isolement. Samen bouwen we aan een betrokken stad waar niemand er alleen voor staat."

**Zesde voorstel van het Seniorenplatform Enschede voor het verkiezingsprogramma:
“Meer handen voor ouderen – menskracht duurzaam organiseren.”**

Aanleiding:

De vergrijzing in Enschede neemt toe. Steeds meer ouderen wonen zelfstandig en hebben ondersteuning nodig, van praktische hulp tot sociale begeleiding. Tegelijkertijd staat de formele zorg onder druk door personeelstekorten. Dit vraagt om creatieve en sociale oplossingen die zowel duurzaam als rechtvaardig zijn.

Een rol voor de gemeente:

Ouderen verdienen betrokkenheid en nabijheid. Door op een sociale en inclusieve manier extra handen beschikbaar te maken — ook via de inzet van actieve ouderen zelf — bouwt de gemeente aan een samenleving waarin iedereen ertoe doet en mee kan doen: jong én oud, nieuwkomer én buurtbewoner.

De noodzaak van extra menskracht:

Ouderenhulp vraagt om mensenwerk: een luisterend oor, hulp bij het huishouden, begeleiding bij doktersbezoek of ondersteuning bij het regelen van zaken. De bestaande capaciteit binnen de zorg en welzijnssector is hiervoor ontoereikend. Zonder uitbreiding van de inzet dreigt vereenzaming, overbelasting van mantelzorgers en verslechtering van levenskwaliteit bij kwetsbare ouderen.

Zesde voorstel van het Seniorenplatform Enschede voor opname in het verkiezingsprogramma:

"Onze partij wil dat de gemeente Enschede actief investeert in extra menskracht voor ouderenhulp, met inzet van mensen in re-integratietrajecten, maatschappelijke diensttijd, vrijwilligers, actieve ouderen en bewoners van asielzoekerscentra — mits dit zorgvuldig gebeurt en zonder verdringing van betaalde banen. Door deze inzet goed te organiseren en te begeleiden, ontstaat er winst voor iedereen: ouderen krijgen ondersteuning, deelnemers doen zinvolle ervaring op, en de sociale samenhang in buurten groeit."

Aanvullende aanbevelingen:

- Zet re-integratiedeelnemers gericht in bij praktische en sociale ondersteuning van ouderen, met oog voor leerdoelen en werkervaring.
- Bied bewoners van een AZC en statushouders mogelijkheden tot vrijwillige inzet of maatschappelijke participatie, als voorbereiding op integratie en werk.
- Stimuleer en ondersteun de inzet van actieve ouderen die iets voor anderen willen betekenen, bijvoorbeeld als maatje, begeleider of chauffeur bij initiatieven als ANWB AutoMaatje.
- Zorg voor goede begeleiding, training en waardering van iedereen die zich inzet.
- Voorkom verdringing van betaald werk door duidelijke afbakening van taken en samenwerking met vakbonden en werkgevers.
- Stimuleer buurtinitiatieven, maatjesprojecten en kleinschalige ouderenondersteuning in de wijk.

Blz. 9:

- Betrek ouderen zelf bij het vormgeven van hulp en ondersteuning — als ervaringsdeskundige en regisseur van hun eigen leven.

Blz. 10:

De adviezen, definitief vastgesteld in de vergadering van 9 juli 2025

Totstandkoming van de aanbevelingen.

De aanbevelingen in deze notitie zijn tot stand gekomen op basis van brede consultatie en zorgvuldige afstemming. Het Seniorenplatform Enschede heeft daartoe stellingen geformuleerd rond vier thema's die essentieel zijn voor een goed ouderenbeleid in Enschede:

- Rondkomen met je inkomen
- Wonen en mobiliteit
- Zorg en ondersteuning
- Bestrijding van eenzaamheid

Deze stellingen zijn op 7 mei 2025 besproken tijdens een goed bezochte bijeenkomst met betrokken senioren. Vervolgens zijn de stellingen, verrijkt met de inbreng uit deze eerste bijeenkomst, op 5 juni 2025 opnieuw besproken tijdens een bijeenkomst met vertegenwoordigers van vrijwel alle Enschedese politieke partijen en andere belangstellenden.

Beide bijeenkomsten zijn op deskundige en inspirerende wijze geleid door prof. dr. Barend van der Meulen (Universiteit Twente), die het platform ook voorafgaand aan en tijdens het proces van waardevolle adviezen heeft voorzien. De uiteindelijke aanbevelingen in deze notitie zijn mede tot stand gekomen dankzij kritische kanttekeningen van drs. Jan Lubberding, voormalig voorzitter van de Seniorenraad Enschede, en met inhoudelijke advisering van prof. dr. Van der Meulen.

Het Seniorenplatform Enschede spreekt hierbij zijn oprechte dank uit aan alle deelnemers en betrokkenen voor hun waardevolle bijdrage aan dit proces.

Namens het bestuur van het Seniorenplatform Enschede

Enschede 9-7-2025

Dick Boer (voorzitter)